

IZ DANAŠNJE ŠTEVILKE:

Nota vlade FLRJ vladam ZDA, Velike Britanije in Francije
 Maršal SZ Sokolovski o pristranskih sklepih londonskega posvetovanja
 Finančni plan — Poročila iz naših krajev — Beseda naših bralcev
 Fizkultura

Leto IX - št. 71 | Ljubljana, torek, 25. marca 1948 | Izhaja vsak dan razen ob petkih | Mesečna naročnina din 45.— | Cena din 2.—

Imperialistični manever s Trstom

Z mirovno pogodbo z Italijo, ki je bila sklenjena 10. februarja 1947 v Parizu, je bilo ustanovljeno Svobodno tržaško ozemlje. Pri izdelavi pogodbe so sodelovali delegati enaindvajsetih držav. Dežele, članice Združenih narodov, ki so se med vojno borile proti fašistični Italiji, so se obvezale s podpisom svojih zastopnikov, da bodo spoštovale vse določbe te pogodbe in omogočile njeno uresničenje. Združene države Amerike, ki so dušile demokratične svobode in ovirale izvolitev tržaškega guvernerja, ter njihov glasovalni stroj v organizaciji Združenih narodov, so kršili te obveznosti. Najnovejši ameriško-anglo-francoski predlog, naj bi prepustili Svobodno tržaško ozemlje Italiji, ki so ga predložili brez vednosti drugih podpisnikov pogodbe in zlasti brez Jugoslavije, pomeni novo enostransko akcijo v vrsti manevrov ameriških imperialistov in njihovih britanskih ter francoskih partnerjev pri razbijanju organizacije Združenih narodov. Predložitev tega predloga pomeni poizkus, da bi revidirali mednarodni sporazum, ki je nastal kot rezultat pogajanj, v katerih je naša država pristala na žrtve, da bi prispevala svoj delež za sodelovanje in vzpostavitve miru med narodi. Zato je praksa, da za hrabro zainteresiranih dežel diskutirajo o vprašanju splošnega pomena in kujejo predloge, ki jih Združene države Amerike, Velika Britanija in Francija izkoriščajo za svoje trenutne politične spekulacije v zvezi z Italijo, naperjena naravnost na razbijanje ter onemogočenje mednarodnega sodelovanja. To ravnanje zahodnih sil je zbudilo ogorčenje in proteste v naši javnosti.

Kaj je pravi smisel predloga ameriške, britanske in francoske vlade, naj bi Svobodno tržaško ozemlje izročili Italiji in o tem izdelali protokol kot dopolnitev mirovne pogodbe?

Dne 14. marca, že pred uradnim poročilom o novem predlogu, je izšla v italijanskem reakcionarnem časopisu izjava kvalifikativne stranke Gianinija dipisniku lista »Messaggero veneto«, da je »Svobodno tržaško ozemlje samo komedija in laž« in da je »njegov sedanje stanje le prehodno, ker se bo Trst vrnil samo Italiji in Evropi.

Kmalu se je izkazalo, da ta iredentistična enostranska izjava enega izmed zastopnikov italijanske reakcije ni bila slučajna. Kot signalizirajoči pripravljali imperialistični manever s Trstom hkrati s sovističnimi napadi proti Jugoslaviji je bila naperjena proti demokratičnim silam v Italiji, ki se borijo za dobre sosedske odnose z našo državo. Govor, ki ga je imel ob podpisu sporazuma za carinsko unijo z Italijo dne 20. marca v Turinu francoski zunanji minister Bidault, je potrdil, da sta ameriško-britansko-francoska konsultacija in njihov predlog o Trstu dejansko navaden ameriški trik z namenom, da bi pred volitvami priskočili na pomoč italijanski reakciji.

Ameriški imperialisti se zavedajo, da so hkrati s pozicijami demokratičnega in druge reakcije v Italiji ogroženi tudi njihovi načrti o tem, da bi iz te dežele napravili oporišče za svojo ubogljivo kolonijo, vojno strateško bazo in protidemokratsko oporišče v Evropi, o čemer pričajo tudi najnovejši govori uradnih zastopnikov v ZDA. Moč demokratičnega ljudskega tabora, podpora, ki jo ta tabor uživa med množicami, čedalje večja nezadovoljnost in odpor ljudstva proti oblasti ameriških lučk v Italiji so začeli skrbeti ekspanzioniste v ZDA in strah pred krepitvijo demokratičnih sil jih je prisilil, da so v Italiji začeli prirediti razne manevre od tako imenovane gospodarske pomoči do oskrbovanja s celbičnimi napadalnimi policijskih oddelkov z oklopnimi avtomobili, strojnimi in bombami. Ko so ameriški imperialisti sprevledli, da vsi desedanjji ukrepi za zadušitev ljudskega gibanja ne bodo dovolj, so se oprijeli novega poizkusa. Imperialisti z Wall Streeta so po Bidaultu, ki se je ponovno pokazal hlapčevski spremljevalec Georga Marshalla, stopil v nov napad, da bi z manevri v zvezi s Trstom razvneli sovistično sovraštvo in napadali enotnost italijanskega ljudstva v demokratičnem taboru. Francoska vlada, ki je vidno sodelovala pri ustanavljanju Svobodnega tržaškega ozemlja na mirovni konferenci v Parizu, je nenadoma na čudovit način po besedah G. Bidaulta prišla do prepričanja, da režim svobodnega ozemlja ni »sposoben za življenje« in da »je treba najti drugo rešitev«. Zunanji minister francoske vlade je v svojem imenu in morda tudi v imenu States Departementa izjavil: »Sanjamo o prostranem področju... od Severnega do Jadranskega morja, ki bi se »nekega dne nedvomno razširilo na Nemčijo...« Tako so Bidaultove sanje sumljivo podobne željam italijanskega fašista Gianinija o »Trstu, ki

NOTA VLADE FLRJ VLADAM ZDA, VELIKE BRITANIJE IN FRANCIJE o njihovem predlogu glede vprašanja Trsta

Beograd, 22. marca (Tanjug). Danes opoldne je minister za zunanje zadeve Stanoje Simić povabil k sebi veleposlanike Združenih držav Amerike, Velike Britanije in Francije ter jim izročil note enake vsebine. Nota se glasi:

Vlada FLRJ potrjuje prejem kopije memoranduma, ki so ga poslale vlade ZDA, Velike Britanije in Francije vladi Sovjetske zveze. V zvezi s tem vlada FLRJ najodločneje protestira proti načinu, kako je vlada ZDA (odnosno Velike Britanije ter Francije) v soglasju z vladama Velike Britanije in Francije predložila, da se sproži vprašanje izpremembe odredb mirovne pogodbe z Italijo glede usode mesta Trsta. Ker v tem predlogu omenja potrebo soglasnosti Italije, ne govori pa o soglasnosti najbolj zainteresirane zaveznice države — Jugoslavije, daje ta postopek misliti, da namen predloga ni boljša rešitev tržaškega vprašanja in normalizacija odnosov med narodi Južne Evrope, temveč da ima ta predlog propagandni pomen in ne prispeva k utrditvi miru v svetu.

Glede na to je vlada FLRJ mnenja, da je treba pripomniti v zvezi s tržaškim problemom tale dejstva:

1. Vladi ZDA, Velike Britanije in Francije so bile tiste, ki so soglašale s takšno rešitvijo tržaškega vprašanja, kakršno so v glavnem končno vnesli v mirovno pogodbo.

2. Vladi ZDA, Velike Britanije in Francije so v bistvu delale na to, da ne bi prišlo do direktnega sporazuma med Italijo in Jugoslavijo v tržaškem vprašanju, čeprav je bila jasna mož-

nost sporazumne rešitve tega vprašanja.

3. Vladi ZDA, Velike Britanije in Francije so v Varnostnem svetu sistematično preprečevale sporazum glede osebnosti tržaškega guvernerja.

4. Ameriško-anglo-francoska uprava, ki je dajala vso svobodo fašističnim in sovističnim italijanskim elementom, je preprečevala pomirjenje v STO-ju in s tem zastrupljala odnose med Jugoslavijo in Italijo.

5. Ameriško-anglo-francoska uprava v Trstu je z uvedbo neomejene vojaško totalitarne oblasti brez slehernega sodelovanja z ljudstvom odvzela tržaškemu ljudstvu vse osnovne demokratične pravice na svobodo. Ameriško-anglo-francoska cona STO-ja je edino področje v osvobodjeni Evropi, kjer še do danes ni bilo volitev za samoupravne organe.

6. Z novim predlogom so ZDA, Velika Britanija in Francija še bolj otežile pomirjenje duhov STO-ja, ker sploh ne upoštevajo demokratične volje tržaškega prebivalstva, s tem pa še bolj otežujejo sporazumevanje med FLRJ in republiko Italijo o tržaškem vprašanju, kar bi bilo brezpogojno najbolje za dobre sosedske odnose med narodi dveh sosednjih držav.

7. Končno je vlada FLRJ mnenja, da more podaljšanje takšnega predloga v času predvolivne kampanje v Italiji služiti edinele podžiganju nacionalne mržnje do jugoslovanskih narodov in zaostritvi notranje-političnih odnosov v Italiji sami. Niti eno niti drugo pa ne more biti v interesu samega italijanskega ljudstva niti v interesu utrditve miru v tem delu Evrope.

Togliatti: Vprašanje Trsta bomo rešili takrat, ko bo imela Italija demokratično in neodvisno vlado

Rim, 22. marca (Tanjug). V zvezi s skupnim sklepom treh zapadnih imperialističnih sil, ki so predložile prepustitev Svobodnega ozemlja Trsta Italiji, je generalni sekretar KP Italije Togliatti izjavil listu »Unità«, da je sklep zapadnih sil nizkoten poskus. Z njim bi hoteli ustvariti v Italiji vojno ozračje, ker spekulirajo s čustvi Italijanov. »Ta poskus moramo odkloniti je dejal Togliatti. Sedanja rešitev vprašanja Trsta dikira mirovna pogodba, ki so jo podpisale številne evropske države. Če pa bi hoteli to spremeniti, bi morale najprej soglašati vse države, ki so to pogodbo podpisale. Izjave nekaterih sil, ki so priprav-

ljene na revizijo dveh točk mirovne pogodbe, niso odločilne važnosti. Vprašanje Trsta predvsem življenjsko zanima Italijo in Jugoslavijo. Zapadne sile so do sedaj storile vse, da bi preprečile sporazum med Italijo in Jugoslavijo v tem vprašanju. Tudi danes še vedno skušajo zasejati razdor. Vprašanje Trsta bomo rešili takrat, ko bo Italija imela demokratično in neodvisno vlado, ki bo vodila politiko sodelovanja in bratstva z jugoslovanskimi narodi. Vprašanja Trsta ne bomo rešili vse dotlej, dokler bo Italija vodila vlado, ki je vazal ameriškega imperializma.«

prpada Evropi. G. Bidault, ki pozablja, da ima tudi hinavščina svoje meje, si je drznil temu poizkusu imperialistične transakcije s Trstom prilepiti tudi etiketo »zaščite interesov miru in sodelovanja med Italijo ter Jugoslavijo, čeprav si prizadeva, da bi onemogočil to sodelovanje.

Italijansko in jugoslovansko ljudstvo se zavedata, da je sodelovanje njunih, sosednjih dežel v njunem interesu, pa tudi v interesu demokracije in miru. Toda na poti do uresničenja tega sodelovanja so doslej nastopale nove države prav po krivdi tistih krogov v Italiji in izven nje, kakor tudi G. Bidaulta, katerih ravnanje je navdihovala politika States Departementa. Ko so pred približno šestnajstimi meseci razgovori med maršalom Titom in generalnim sekretarjem Komunistične partije Italije Palmirom Togliattijem pokazali, da so realne možnosti za izboljšanje odnosov in dosego sodelovanja med Jugoslavijo in Italijo, so ti krogi storili vse, da bi to sodelovanje onemogočili.

Palmiro Togliatti je novembra 1946 v svoji izjavi za list »Unità« opozoril na dejstvo, da je Jugoslavija v želji po iskrenem sodelovanju ponudila sporazum in neposredna pogajanja z Italijo ter hkrati pristala, da se Trst priključi Italiji, seveda pod pogojem, da dobi demokratični statut, »ki bo Tržačanom omogočil upravljanje svoje ozemlje v skladu z demokratičnimi načeli. Italija bi morala v tem primeru pristati, da vrne Jugoslaviji Gorico, kulturno in gospodarsko središče področja, na katerem živi ogromna večina Slovencev. Togliatti je dejal: »Predlog maršala Tita je lahko srečna podloga za definitivno rešitev vseh spornih vprašanj med obema deželama, predvsem pa da za vedno zadušijo vsako eventualno žarišče sporov med njima.

Kako so tedaj sprejeli jugoslovansko željo po sporazumu tako imenovani prijatelji Italije?

Agencija »France Presse« je 13. novembra poročala, da bi »niti London, niti Washington ne sprejela v veseljem neposrednega sporazuma«. Italijanski poslanik v Washingtonu Alberto Tarchiani je označil jugoslovanske predloge kot »nesprejemljive«, glasilo Bidaultove stranke, ki je pred včerajšnjim patetično razglasilo »željo po »sodelovanju z Jugoslavijo«, je

8. novembra 1946 ostro nastopilo proti neposrednemu sporazumu med Jugoslavijo in Italijo. Tako je predložena rešitev naletela na odpor reakcionarnih krogov in njihovega časopisja, ne da bi našla odmev pri uradnih zastopnikih na zahodu, če ji že niso naravnost nasprotovali.

Ameriški predlog o prepustitvi Trsta, ki so ga ZDA, Velika Britanija in Francija predložile glede na to, ker se približuje dan italijanskih volitev, bi naj prav tako kot ameriška pomorska pehota in odkrite grožnje z intervencijo proti demokratičnim silam podprl reakcionarni blok na volitvah. Ta predlog je v Trstu že pokazal svoj pravi namen, brž ko je bilo poročilo objavljeno. Okupacijske oblasti so mobilizirale vse policijske sile, da bi zaščitile italijanske sovinitve, ki so se začeli zbirati po mestnih ulicah in trgih in vzklikati proti Slovincem in skušali demonstrirati pred uredništvom slovenskega lista »Primorski dnevniki«. Fašistični elementi so kričali »Dol s Slovinci. Na Trg stare mitnice je pripeljal kamion fašistične begunce iz Istre in Dalmacije s transparentom »Dalmacija ali smrt!« Poveljnik angloameriških čet general Airey je dal tendenciozno izjavo, da bo angloameriška vojaška uprava »v pričakovanju končnega sporazuma nadaljevala svoje poslovanje«, t. j. teror proti demokratičnim silam.

Imperialistični račun s Trstom so jasni. Obljubljajo Italijanom: Glasujte za De Gasperiya, to se pravi za nas, pa boste prejeli za nagrado Trst. Ameriški ekspanzionisti upajo, da bodo tako na cenen način prišli do Italije in do Trsta. Italijanske ljudske množice pa imajo že precej izkušenj s tako imenovanimi zahodnimi prijatelji Italije. Italijanske demokratične sile se zavedajo, da si krogi, ki jim zdaj »poklanjajo« Trst, prizadevajo na ta način polastiti se vse njihove dežele in jo spremeniti v wallstreetsko kolonijo. V ta namen je imperialistom predlog o Trstu vaba, da bi pritegnili italijanski narod v pustolovske načrte podpisovalcev nove vojne. Zato ni treba dvomiti, da bo italijanski narod v svojem lastnem interesu v obrambi neodvisnosti svoje domovine znal do stojno odgovoriti na ta podli manever.

Nepopolni rezultati volitev v okrajne in mestne ljudske odbore

Ljubljana, 22. marca (Tanjug). Po prvih poročilih naših dopisnikov objavljamo rezultate nedeljskih volitev v okrajne in mestne ljudske odbore, ki pa še niso dokončni:

Okraj	Udel. %	Za OF %	Skrinj. b. liste %	Okraj	Udel. %	Za OF %	Skrinj. b. liste %
Črnomelj	94	97.7	2.3	Sežana	99.64	98.72	1.28
Gorica	96.8	98.05	1.95	Tolmin	98	96.41	3.49
Idrija	97.64	95.79	6.21	Trebnje	96.19	97.7	2.3
Ilirska Bistrica	96.55	92.58	7.42	Ljubljana-emsto	98	98	2
Jesenice	92.94	93.55	6.65	Celje-okolica	87	95	7
Kamnik	91.98	91.70	8.50	Dravograd	91.85		
Kočevje	90.008	96.10	3.90	Grosuplje	91-92	96	10
Lendava	95.25	87.52	12.48	Kranj	92		
Ljutomer	86.99	85.86	14.14	Krško	90-92	96-97	3-4
Mozirje	88.91	91.75	8.27	Ljubljana-okolica	95	88	12
Murska Sobota	84	84.15	15.87	Maribor-okolica	87		
Novo mesto	90.5	90.6	9.4	Poljčane	90	96	4
Postojna	93.49	94.93	5.07	Radgona	90		
Ptuj	80.7	87.8	12.2				

Kako so se v Prekmurju pripravili na trgovanje po vezanih cenah

Ze prvi dnevi trgovanja po vezanih cenah dokazujejo, da naši kmetovalci čutijo pomembnost uredb o novem načinu preskrbe, predvsem pa ugodnosti novega načina trgovanja. Ponekod kmetje nečesto več prodajajo svojih pridelkov na prostem trgu, češ, sedaj bomo rajši prodajali po vezanih cenah, ker imamo tako večje ugodnosti pri nabavi različnega blaga, kakor če kupujemo na prostem trgu. Na drugi strani pa tudi vedo, da se jim bo to upoštevalo pri odmeri davka.

Za to trgovanje po novem sistemu so se morala naša trgovska podjetja predvsem okrajne poslovne zveze dobro pripraviti. Treba je bilo v kratkem času spraviti na podeželje vse količino industrijskih artiklov, ki so jih prejele poslovne zveze od raznih direktij za vezano trgovino. Poslovne zveze so morale poskrbeti, da so bile do 15. marca vse zadrage preskrbljene s potrebnimi industrijskimi proizvodi, ker so tega dne morale že pričeti s prodajo.

v bolj oddaljene kraje. Tako so pravočasno razvozili blago in zadrage njihovega področja so lahko pravočasno pričele s poslovanjem. Prav tako sta pokazali čut odgovornosti za sprejete dolžnosti poslovni zvezi v Gornji Radgoni in Ljutomeru. V Gornji Radgoni je treba še posebej omeniti dobro sodelovanje med okrajnim izvršnim odborom in poslovno zvezo, kar je omogočilo, da so premostili nemalo težav in pravočasno oskrbeli zadrage s potrebnim blagom.

Pri razvažanju blaga v posamezne kmetijske zadrage se je najslabše izkazala Poslovna zveza v Murski Soboti. Čeprav so upravni organi in tudi okrajni izvršilni odbor opozorili vodstvo poslovne zveze, naj jim prej razdele blago po naročilih in ga prično razvažati, je ta poslovna zveza čakala do zadnjega trenutka. N. pr. tekstilno blago in posodo je poslovna zveza dobila že 2. marca in so imeli tako dovolj časa, da bi blago zadrugam pravočasno dostavili. Z razvažanjem pa so pričeli šele 13. marca, čeprav je vodstvo poslovne zveze vedelo, da bi morala zadrage 15. že pričeti s poslovanjem po novem sistemu. 15. marca pa zaradi malomarnosti vodstva poslovne zveze 28 zadrug ni moglo pričeti prodajati po vezanih cenah, ker niso imeli blaga. Tajnik poslovne zveze Vuje Peter in načelnik trgovskega oddelka Eri Geza sta se izgovarjala, da ni bilo na razpolago ljudi ter da sta jim manjkala dva človeka in zato niso mogli pravočasno izvršiti svoje naloge. Takšen izgovor je seveda nepričljivi, ker bi poslovna zveza ob pomanjkanju osebja morala tem prej pričeti z razvažanjem, saj so imeli za to dovolj časa. Blago so dobili že 2. marca, razvažati pa so ga pričeli šele 13., to je celih 10 dni kasneje. Pa tudi, če so že prepozno začeli, bi vsaj potem morali bolj resno poprijeti za delo. Medtem, ko je n. pr. poslovna zveza v Gornji Radgoni razvažala blago nepretrgoma tudi ponoči, je murskosoboška prenehala z razvažanjem v večernih urah, to se pravi da se niso potrudili dovolj, da bi svojo nalogo pravočasno izpolnili. Da pri okrajni poslovni zvezi v Murski Soboti svoje naloge niso vzeli dovolj resno, potrjuje tudi izjava tajnika, ki je dejal, da končno ni tako važno, če bodo zadrage pravočasno dobile blago, saj kmetije še niso nikdar prodali po vezanih cenah. Če bi povsod delali tako kot murskosoboška poslovna zveza, potem bi seveda ta besede obveljale. Toda večina poslovnih zvez je pokazala veliko zavest dolžnosti in je tudi v redu izvršila svoje, čeprav dostikrat nelahke naloge.

Ker se na izkušnjah in napakah učimo, je dobro, če pogledamo, kako je potekala oskrba kmetijskih zadrug v severni Sloveniji, kjer so izrazito kmečki predeli in bo prav gotovo zaradi tega trgovanje po vezanih cenah zelo razgibano.

Napak, ki so jih delale nekatere poslovne zveze že pri naročilu industrijskega blaga, tu ni bilo. Poslovne zveze v Murski Soboti, Dolnji Lendavi in Gornji Radgoni so pravočasno naročile blago, le »Ljutomer je nekoliko zakasnil. Napake pa so se pojavile pri razdeljevanju blaga posameznim zadrugam. V mnogih primerih poslovne zveze pri pošiljavi blaga posameznim kmetijskim zadrugam niso upoštevale dejanskih potreb, kupne moči, temveč so blago šablonsko razdelile po številu prebivalstva. To dokazuje, da se vodstvo teh poslovnih zvez ni dovolj seznanilo z navodili o razdeljevanju blaga, ki jih je redno prinašalo naše časopisje, ki pa je večkrat tudi ožigosalo napake nepravilnega razdeljevanja blaga. Poslovna zveza Murska Sobota je hotela to napako popraviti na ta način, da je nameravala zadržati nekaj blaga v skladišču, da bi ga kasneje, ko bi posamezne zadrage zahtevale drugačno blago, lahko poslala tja, kjer bi bila največja potreba.

Veliko in težko nalogo so imele poslovne zveze z razvažanjem blaga. Posebno so bile težave tam, kjer niso imele na razpolago prometnih sredstev in še posebno, če so blago kasno dobili. Pri tem je pokazala veliko iniciativnost okrajna poslovna zveza v Dolnji Lendavi. Čeprav ima zelo obsežno področje, je imela za razvažanje na razpolago le en kamion, ki je bil stalno na poti. Vodstvo poslovne zveze je videlo, da samo z enim vozilom ne bodo mogli pravočasno razvoziti vsega blaga, zato so si pomagali z vprežno živino. V bližnje zadrage so dostavili blago z vprego, avtomobil pa so uporabljali za razvažanje

Imperialistični račun s Trstom so jasni. Obljubljajo Italijanom: Glasujte za De Gasperiya, to se pravi za nas, pa boste prejeli za nagrado Trst. Ameriški ekspanzionisti upajo, da bodo tako na cenen način prišli do Italije in do Trsta. Italijanske ljudske množice pa imajo že precej izkušenj s tako imenovanimi zahodnimi prijatelji Italije. Italijanske demokratične sile se zavedajo, da si krogi, ki jim zdaj »poklanjajo« Trst, prizadevajo na ta način polastiti se vse njihove dežele in jo spremeniti v wallstreetsko kolonijo. V ta namen je imperialistom predlog o Trstu vaba, da bi pritegnili italijanski narod v pustolovske načrte podpisovalcev nove vojne. Zato ni treba dvomiti, da bo italijanski narod v svojem lastnem interesu v obrambi neodvisnosti svoje domovine znal do stojno odgovoriti na ta podli manever.

Prvi dnevi trgovanja po vezanih cenah v Prekmurju dokazujejo, da so se zadrage kljub nekaterim napakam dobro pripravile na svojo nalogo v vezani trgovini, dobro založene zadrage pa kažejo na velik uspeh delovnega napora ljudi v tovarnah in na podeželju, ki je ustvaril pogoje za zvišanje življenjske ravni delovnega človeka.

Z II. kongresa Ljudske fronte Srbije. — Predsednik LR Srbije B. Neškovič govori na kongresu

(Borba)

Američani, Angleži in Francozi kršijo tudi sporazum štirih sil glede okupacijske uprave v Nemčiji

Pristranskih sklepov londonskega posvetovanja ni mogoče priznavati za pravomočne

Je izjavil maršal Sovjetske zveze Sokolovski na zasedanju Zavezniškega kontrolnega sveta v Berlinu

Berlin, 22. marca (Tanjug). V soboto je zasedal Zavezniški kontrolni svet pod predsedstvom maršala Sokolovskega. Na zasedanju je bil ameriški general Clay, britanski general Robertson in francoski general König.

Na predlog sovjetske delegacije so stavili na prvo točko dnevnega reda deklaracijo prške konferencie znanjih ministrov Češkoslovaške, Poljske in Jugoslavije. Francoski, britanski in ameriški predstavniki o prški deklaraciji niso hoteli razpravljati. Izgovarjali so se, da so jo njihove vlade že prejele, in da bi bilo za to neumestno razpravljati o njej tudi v zavezniškem kontrolnem svetu.

Na te neumestne pripombe je maršal Sokolovski izjavil: »Če ameriški, britanski in francoski delegati v Zavezniškem kontrolnem svetu nečejo proučiti deklaracije ministrov treh držav, ki so pod hitlerjevskimi napadi največ trpele, dokazujejo s tem, da jim je Zavezniški kontrolni svet samo priložnostno sredstvo za prikrievanje svojih pristranskih akcij v Zapadni Nemčiji, proti interesom miroljubnih evropskih držav, torej tudi proti interesom nemškega ljudstva.

Ker pa so se ameriški, britanski in francoski predstavniki vztrajno upirali, to vprašanje ni prišlo na dnevni red.

Nato so proučili memorandum sovjetske delegacije o londonskem posvetovanju o Nemčiji, ki med drugim pravi: pred štirinajstimi dnevi je tisk objavil kratek komuniké o posvetovanju predstavnikov ZDA, Velike Britanije in Francije o važnih političnih in gospodarskih vprašanjih glede Nemčije kot celote. To posvetovanje se sklicalo brez vednosti Zavezniškega kontrolnega sveta in ni bilo javno. Zavezniškega kontrolnega sveta še do sedaj niso obvestili o rezultatih tega pogajanja. Na tem posvetovanju so razpravljali o važnih vprašanjih kot n. pr. državnih ureditev Nemčije, kontrola Porurja, reparacije, priključitev zapadnih con Nemčije v tako imenovani »Marshallov načrt« in koordinacija dela okupacijskih oblasti treh zapadnih con Nemčije. Za takšna vprašanja je pristojen Zavezniški kontrolni svet, ki mora zato vedeti, kaj so v Londonu sklenili glede Nemčije in kaj mislijo v političnem in gospodarskem smislu ukreniti ameriška, britanska in francoska vojaška uprava v zapadnih okupacijskih conah Nemčije.

General König se je hotel izogniti odgovora na sovjetski memorandum in je izjavil, da nima še navodil svoje vlade. General Robertson je priznal, da je zahteva sovjetske delegacije upravičena in da so britanske in ameriške oblasti v Nemčiji izvršile pristranske akcije, nato pa dejal, da na sovjetski memorandum ne more odgovoriti, ker baje v Londonu še niso nič dokončno sklenili. Ker Zavezniškemu kontrolnemu svetu ni hotel dati prav nobenih informacij, je pričel napadati Sovjetsko zvezo. Trdil je, da tudi nima nobenih informacij o sestavi Gospodarskega sveta sovjetske cone. General Clay je Robertsona podprl in sploh ni hotel govoriti o podrobnostih. Togotno je izjavil, da sta vlad ZDA in ZSSR že izmenjali note o sovjetskem posvetovanju in zato tega vprašanja ni treba pretresati v Zavezniškem kontrolnem svetu.

Nato je maršal Sokolovski poudaril, da je trditve, da v Londonu niso še dokončno sklenili v nasprotju celo z uradnim besedilom komunikéja o posvetovanju. V nasprotju s trditvami Robertsona in Claya uradni londonski komuniké naravnost opozarja na to, da so se tam sporazumeli in sklenili o dolgi vrsti vprašanj. Med drugim so tam sklenili »nujne ukrepe« v zapadnih conah Nemčije. Odgovoril je na napade generala Robertsona in poudaril, da je Go-

spodarska komisija v sovjetski coni že od l. 1947, in da v zvezi s tem poznajo odgovarjajoče dokumente tudi člani zavezniškega kontrolnega sveta.

Na zahtevo generala Robertsona, naj sovjetska vojaška uprava prepove Ljudski kongres, kakor so ga prepovedali v zapadnih conah, je maršal Sokolovski odgovoril, da tega ne bo storil, ker bi bilo to proti potsdamskemu sporazumu.

Ljudski kongres je prevzel nalogo, da se bori za mir in enotnost Nemčije. Videti pa je, da zapadnim okupacijskim silam ne gre v račun mir v Evropi niti združena demokratična Nemčija.

Ker sta se Robertson in Clay še nadalje hotela s sofisticiranimi izgovori izmikati odgovoru na sovjetski memorandum, je maršal Sokolovski izjavil: »Položaj je takšen, da naj bi samo Sovjetska zveza odgovarjala pred Zavezniškim kontrolnim svetom, Američani, Angleži in Francozi pa tega o ukrepih v svojih okupacijskih conah nečejo storiti. Te tri delegacije so s svojim postopanjem potrdile, da Zavezniškega kontrolnega sveta kot organa vrhovne oblasti v Nemčiji, dejansko ni več. Predstavniki zapadnih sil razdirajo tudi Zavezniški kontrolni svet in vse sporazume, ki so z njim v zvezi. To je najresnejša kršitev obveznosti, ki so jih s sporazumom sprejele štiri sile glede uprave v Nemčiji med okupacijo.«

Maršal Sokolovski je izjavil, da v zvezi s tem ne bo mogoče dosedanjih in bodočih ukrepov v zapadnih conah, ki so posledica pristranskih sklepov na londonskem posvetovanju priznavati za pravomočne. Glede na obnašanje predstavnikov zapadnih okupacijskih sil bi bilo popolnoma brezpredmetno nadaljevati zasedanja.

Nato je sovjetska delegacija z maršalom Sokolovskim na čelu zapustila dvorano Zavezniškega kontrolnega sveta.

Enotna delavska stranka bo največja zmaga poljskega delavskega razreda

Varšava, 22. marca (Tanjug). »Glos Ludu« objavlja pod naslovom »Na novi etapi« članek generalnega sekretarja poljske delavske stranke Vladislava Gomulke, ki poudarja, da je prišlo vprašanje organske enotnosti poljske delavske stranke in poljske socialistične stranke v novo etapo ter da so pogotji za ustanovitve Enotne delavske stranke na Poljskem čedalje ugodnejši.

Gomulka piše o velikem naraščanju vpliva poljske delavske stranke med si-

rokimi množicami in poudarja, da se združitev delavskih strank v Rumuniji in na Madžarskem ter zmaga ljudske demokracije v Češkoslovaški vplivati tudi na razvoj pogojev za ustanovitve enotne delavske stranke na Poljskem, kar bo največja zmaga poljskega delavskega razreda. Naglasil je nujno potrebo krepitve delavskih vrst v borbi za zmago socializma in v borbi proti napadalmi politiki ameriškega imperializma, ki ji služijo desni socialisti.

Izjava predsednika KP ZDA Fosterja o Trumanovem govoru

New York, 22. marca (Tass). Predsednik KP ZDA Foster je govoril na protestnem zborovanju v New Yorku proti ZDA, ki hočejo zaslužiti Porto Rico. Izjavil je, da so strašni življenjski pogoji delovnega ljudstva v Porto Ricu pravi simbol ljudske bede, izkoriščanja in obupa. Obtožil je Trumana, da skuša ves svet spremeniti v velikanski Porto Rico, ki ga izkoriščajo ameriški imperialisti. Foster je izjavil, da je Trumanov govor v kongresu dne 17. marca sramoten poziv na vojno proti demokratičnim državam.

Voditeljica Komunistične partije Porto Rico Coralles je poudarila, da povzroča ameriško gospostvo v Porto Ricu gospodarske težave in kronično brezposelnost. Izjavila je, da je portoriško ljudstvo manj svobodno kakor pod upravo španske monarhije.

Na zborovanju, ki se ga je udeležilo okrog 13.000 oseb, so soglasno sprejeli resolucijo, ki zahteva neodvisnost in takojšnjo umaknitev ameriških čet iz Porto Rica. Na zborovanju so obsodili Trumanovo zunanjo politiko ter pozvali vse prebivalce v Porto Ricu, naj na bližnjih predsedniških volitvah glasujejo za Wallacea.

Drugi kongres Ljudske fronte Srbije je zaključen

Beograd, 22. marca

Po poročilu o uspehih lanskega tekmovanja in o stanju organizacij Ljudske fronte je bil sprejet letošnji plan dela Ljudske fronte Srbije. V Glavni odbor Ljudske fronte Srbije je bil izvoljen Rato Dugonjić, sekretar Ljudske fronte Srbije za Beograd. Izvršni odbor je nato odlikoval 4.904 člane organizacij Ljud-

ske fronte. Za najboljšo okrajno organizacijo je leta 1947 je bila proglašena organizacija timoškega okruga, za najboljšo mestno organizacijo pa organizacija Novega Sada. Najboljše organizacije so prejele nagrade. Poslali so brzojavko maršalu Titu. Ob zaključku je dr. Blagoje Nešković dejal, da bo Ljudska fronta izvršila ono, kar postavlja pred njo II. kongres in ljudska oblast.

BRZOJAVKA ITALIJANOV ISTRE IN REKE DEMOKRATIČNI FRONTI ITALIJE

Rovinj, 22. marca (Tanjug). Italijani Istre in Reke, ki so se udeležili kulturnega festivala v Rovinju, so poslali brzojavko Demokratični fronti, v kateri pravijo med drugim:

»Italijani, ki žive v ljudski Jugoslaviji, v kateri so jim zajamčene vse njihove narodnostne pravice, vedo, da pripeljujejo s tem, da krepijo in razvijajo

narodno kulturo, svoj delež k zbliznanju narodov Italije in Jugoslavije, ki se je pričelo že v borbi proti fašizmu in nemškemu okupatorju. Italijani Reke in Istre vidijo v krepitvi Demokratične fronte Italije poročstvo, da bodo italijanske demokratične sile lahko dosegle zmago in ustvarile novo, demokratično in napredno Italijo.«

Konferenca komiteja balkanskih iger

Ljubljana, 22. marca.

Konferenca Komiteja balkanskih iger, ki je trajala tri dni se je včeraj končala s popolnim uspehom. Konferenci so prisostvovali zastopniki Albanije, Bolgarije, Madžarske, Romunije, Trsta in Jugoslavije torej držav, ki so bile že do sedaj članice Komiteja, poleg tega pa so bili tudi delegati Češkoslovaške in Poljske, katerih fizikulturniki bodo odslej tudi sodelovali na razširjenih balkanskih igrah, za katere je bil soglasno izbran nov naziv »Balkansko-srednjeevropske igre«.

KOMITE BO IZDELAL INFORMATIVNI BILTEN

V cilju dajanja čim popolnejših informacij bo sekretariat Komiteja balkansko-srednjeevropskih iger izdal informativni bilten, ki bo izhajal vsaka dva meseca. Vsebinska biltena bo v prvi vrsti obsegala članke o pripravah držav za poedine šampionate, poročila o organizaciji in rezultate šampionatov, kakor tudi kratka poročila o razvoju in stanju fizikulture ter športa v posameznih državah — članiceh Komiteja.

Da bi postalo sodelovanje med članicami Komiteja še tesnejše in napredki v fizikulturi še večji, je bilo sklenjeno, da bodo države — članice izmenjavale potrebni kader, trenerje in instruktore, dalje organizacijska in znanstvena izkustva, dosežena v posameznih vprašanjih fizične vzgoje, in sicer na konferencah in z zamenjavo članov o prejemanju in razvijanju iniciativ od spodaaj ter organiziranju medsebojnih športnih tekem izven okvirja predvidenih šampionatov. Sekretariat je dobil tudi nalogo, da zbira material za izdajo almanaha o dosedanjih balkanskih igrah, ki bo obsegal dobo od Kongresa balkanske mladine leta 1945 vse do V. konference na Bledu.

V zvezi s kongresom balkanske mladine, ki bo letos v septembru v Sofiji, je konferenca sklenila, da določijo vsaka država — udeleženka v sestavi nacionalnih mladinskih delegacij fizikulture vodnike — mladince, ki bodo sodelovali na kongresu, kakor tudi, da se prirede ob priliki tega kongresa v Sofiji mednarodna športna tekmovanja.

Izid nagradnega razpisa

za izdelavo osnutkov lepaka o gradnji združnih domov, katerega je razpisala v februarju Propagandna komisija IOOF

Na osnovi ocenitve posebne komisije, ki je pregledala osnutke za lepak, je Propagandna komisija IOOF sklenila, da podeli prvo nagrado v znesku 10.000 din

Jožetu Trpinu. Druge nagrade ne bo podelila. Osnutke pod geslom »Štirih barvno«, »Dom« — Maribor in »Lojzec pa bo odkupila.

Amatersko šahovsko prvenstvo Slovenije

Celje, 22. marca

V drugem kolu je inšura Marek remiziral s Pogačnikom, Mišura je kot beli izgubil proti Sušniku, Omladič pa je po kratki borbi premagal Hočvarja, Partija Kruljic: Kukovec je bila odložena zaradi obolevnosti prvega, medtem ko so bile partije Kešič: Mišnar, Babič: Levčič, Požar: prof. Muzlovič in Madžarič: prof. Stupan prekinjene. Rezultati prekinjenih partij prvga kola: prof. Muzlovič: Omladič 0:1, Babič: Sušnik 1:0.

odigrane danes dopoldne. Po drugem kolu vodi danes Omladič.

VREMENSKO POROČILO HIDROMETEOROLOŠKE SLUŽBE

Stanje 22. marca: Področje visokega zraka pritiska slabi in se umika na Sredozemsko morje. V zvezi s tem je prešla Slovenija v zono zapadnih vetrov atlantske ciklone. Od serovo zapada so bliza hladna fronta. T. i. padavine pod oblikom prodora hladnejšega zraka. Kljub temu ni računati v Sloveniji na močnejši vpliv te fronte zaradi zaščitne Alp.

Jutranja temperatura je bila med -2 in +5, popoldnanska temperatura pa med +15 in +23.

Vremenska napoved za torek 23. marca: Zračna delna pooblašitev drugače še po večini sončno vreme,

Ustanovni kongres

enotne madžarske delavske stranke bo 12. junija

Budimpešta, 22. marca. Politbiro KP Madžarske in politbiro socialdemokratske stranke sta osnovala skupni odbor za izdelavo programa bodoče enotne delavske stranke. Za člane odbora so izvoljeni Matyas Rakosi, Arpad Szakasits, Josef Reval, Ernő Gerő in državni podtajnik pri ministertvu za industrijo Imre Vaida. Sprejeli so sklep, da bo ustanovni kongres Enotne delavske stranke 12. ju-

Zakon o mobilizaciji delovne sile v Češkoslovaški

Praga, 22. marca (Tanjug). Po daljšem razpravljanju, ki so se ga udeležili prvotni minister prof. dr. Nejedlý in minister za informacije Kopecky, so v petek v plenumu ustavodajne narodne skupščine sprejeli zakon o gledališčih. Ta zakon določa ustanovitev gledališkega in dramaturškega sveta pri ministertvu za prosveto in propagandne komisije. Nadalje je bil sprejet tudi zakon o mobilizaciji delovne sile, o ukrepih proti bolezni — zlasti proti tuberkulozi. Na koncu so sprejeli spremembe zakona o tovarniških svetih, ki postanejo sedaj organi sindikata. Sprejeti so tudi zakoni o neposrednem davku, ki bo omogočil pravično obdavčenje dohodkov.

Pred volitvami v novo rumunsko Ljudsko skupščino

Bukarešta, 22. marca (Tanjug). Predvolivna kampanja v Rumuniji se približuje koncu. Fronta ljudske demokracije je postavila svoje kandidate po vsej državi. Liberalci so postavili svoje kandidate v 22 okrožjih, caranistično-demokratična stranka dr. Lupia pa v šestih okrožjih. Prostovoljni prispevki volivnega fonda Fronte ljudske demokracije znašajo sedaj 45 milijonov lejev.

»Unita« o francosko-italijanski uniji

Rim, 22. marca (Tanjug). V zvezi s sklenitvijo pogodbe o carinski uniji med Italijo in Francijo piše »Unita«, da je to prva carinska unija, ki je nastala v okviru Marshallovega načrta. »Namen italijansko-francoske carinske unije, ki so jo sklenili pod pokroviteljstvom Združenih držav Amerike, je prekinitev trgovinskih odnosov z edinimi državami v vzhodni Evropi, katerih gospodarstvo izpopolnjuje italijansko gospodarstvo. Ta sporazum bo izpremenil Italijo v vazalno zapadno finančnega kapitala« zaključuje »Unita«.

Odredbe nove francosko-italijanske trgovinske pogodbe, podpisane v Turinu hkrati s podpisom protokola o carinski uniji, določajo spremembo tečajja francoskega in italijanskega denarja. Tečaj eo spreminili od 165 lir za 100 frankov na 220 lir za 100 frankov.

Otvoritev nove pravoslavne cerkve v Mariboru

Maribor, 22. marca

V nedeljo 21. t. m. je slovenska pravoslavna cerkvena občina svečano odprla svojo cerkev v Mariboru. Po cerkvenem obredu je bila poostitvena, na kateri je gostom o. Gorazd Dekleva nakazal smer napredne duhovščine, ki mora z delom pomagati svojemu narodu pri ustvaritvi boljšega življenja. Pravoslavna cerkev sodeluje danes z ljudsko oblastjo skupno z našim narodom za obnovo, zgraditev in utrditev naše nove države.

IZJAVA SOVJETSKEGA PREDSTAVNIKA GROMIKA Ameriški predlog o ustavitvi dela komisije za Palestino pomeni grobo kršitev avtoritete OZN

New York, 22. marca (Tass). Na sobotni seji Varnostnega sveta je ameriški delegat Warren Austin predlagal, da bi sklicali izredno zasedanje Generalne skupščine OZN, da bi odredili začasno varuštvo OZN nad Palestino, zahtevajoč naj sedanja komisija za Palestino ustavi delo. Ves ameriški tisk tolmači ta predlog tako, da so se ZDA odpovedale lanskemu sklepu Generalne skupščine o razdelitvi Palestine.

Po Austinovem govoru je podal predstavnik Židovske agencije Silver izjavo, da pomeni novi predlog popolno spremembo ameriškega stališča glede palestinskega vprašanja in da silno škoduje ugledu OZN.

Predstavnik ZSSR Gromiko je izjavil,

da je Austinov predlog logična posledica stališča, ki so ga zavzemale ZDA na vseh posvetovanjih štirih držav in da ta predlog nima nič skupnega z Generalno skupščino OZN. Ko je poudaril, da je Austin večkrat trdil, češ da so posvetovanja štirih držav privedla do splošnega soglasja, da razdelitev Palestine ni mogoča po mirni poti, je Gromiko izjavil, da se ZSSR ne more strinjati s takim stališčem. Novi predlog ZDA je v popolnem nasprotju s priporočili štirih držav, ki pomenijo osnovo za konkretne ukrepe Varnostnega sveta v okviru sklepu Generalne skupščine OZN o razdelitvi Palestine.

Po Gromikovem govoru je Varnostni svet sklenil odgoditi obravnavanje tega vprašanja do 24. marca.

S Trstom hočejo plačati Italiji pristop k zapadnemu bloku

piše »Unita«

Rim, 22. marca. (Tanjug). »Unita« je priobčila uvodnik, v katerem piše med drugim, da hočejo zapadne sile v revizijo mirovne pogodbe z Italijo rešiti De Gasperijevo vlado pred težkim položajem na volitvah. List opozarja, da je predlog o reviziji mirovne pogodbe formuliran na najbolj sovražnih in izživljavnih način tako do Jugoslavije kakor do Sovjetske zveze.

»Čprav gospodje Marshall, Bevin in Bidault prav dobro vedo, da je mogoče rešiti vprašanje Trsta samo z direktnim sporazumom med Italijo in Jugoslavijo, bi radi priklopili Italijo v bruseljski zapadni vojni blok. Italija naj bi bila odskočna deska za napade zoper Jugoslavijo in vzhodne demokratične države. Zato so tudi sabotirali vsak direkten sporazum med Italijo in Jugoslavijo zato hočejo narediti iz Svobodnega tržaškega ozemlja kamen spodbite. S Trstom hočejo plačati Italiji njen pristop k zapadnemu bloku in Trumanovi protivsovjetski politiki. Vprašanje Trsta naj bi sprožilo sovraštvo in nerazumevanje med sosednimi narodi in zasekalo globok prepad med »Sv. alijanso« in državami ljudske demokracije.

Etdolne predstavniki delavcev, komunisti, so izvedli resno in konkretno pobudo za rešitev tržaškega vprašanja in samo predstavniki demokratične fronte bodo v polnem zaupanju svojo ljudstva razpravljali prisrčno in prijateljsko z republiko Jugoslavijo o tržaškem vprašanju. Nikoli ne bomo dovolili da se na sodi tega nesrečnega mesta, ki je danes anglo-ameriška kolonialna baza, vodi zločinški manever, ki bi zapletel Italijo v mrežo vojnihujskih izživljanj. — Javno obsojamo krščansko-demokratsko stranko in njene gospodarje v Washingtonu ker ogrožajo zaradi svojih lastnih umazanih računov naše prave narodne interese in skušajo zavesti Italijo v skrajno nevarne puštolovščine,« zaključuje »Unita«.

Ponudba treh sil — spletka proti Jugoslaviji — piše »Avanti«

Glasilo socialistične stranke »Avanti« piše: Včeraj nam je Marshall grozil z lakoto, danes nam pa obljublja Trst. Obljublja nam nekaj, česar nam ne more dati. »Avanti« poudarja, da je ponudba treh sil glede Trsta predvolivna spletk

proti Italiji in izživanje Jugoslavije, ter naglašja, da je »mogoče« vprašanje Trsta in splošno vprašanje odnosov z našimi sosedji rešiti samo po miroljubni poti brez vmešavanja tujevo. To vprašanje bo rešeno, ko bo dobila Italija resnično demokratično vlado, ki ne bo odvisna od tujih sil, kakor sedanja italijanska vlada. Neodvisni časopis »Paese« pa poudarja, da moreta tržaški problem rešiti samo Jugoslavija in resnično demokratična Italija.

Na ukaz ameriških imperialistov je Bidault ponudil Trst Italiji

Pariz, 22. marca (Tass). Komentirajoč predlog ZDA, Velike Britanije in Francije o izročitvi Trsta Italiji, piše »Humanité«:

»V zadnjih 24 urah so Washington, Pariz in London 3 krat kršili sklepe ZN ter postavili ZSSR 3 krat zaporedoma pred izvršeno dejstvo. Bidault dvomi o tržaškem statusu. Clay noče sporočiti kontrolnemu svetu besedila trojnih sporazumov, sklenjenih v Londonu glede Nemčije. ZDA pa so zavrnile plan za delitev Palestine.«

»Na ukaz ameriškega zunanega ministrstva« piše dalje list, »je Bidault ponudil Trst Italiji. Tik pred volitvami v Italiji je prevzel vlogo razpohvalca sovunističnih čustev, katerih se hoče De Gasperi poslužiti proti italijanskim demokratom, pripadnikom pravične in miroljubne rešitve tržaškega problema. Bidault se odreka besedi, ki jo je dal Francija, ki je odobrila sklep OZN o Trstu. Znova je v tem vprašanju postavil ZSSR nasproti ameriškem bloku in Francijo nasproti republiko Jugoslaviji.«

Stavka grafičarjev v Italiji

Sindikata grafičarjev je izdal poročilo, da se bo v nedeljo popolnó začela splošna stavka grafičnih delavcev in nameščencev v vsej Italiji. Delavci zahtevajo povišanje mezd in plač za 34%. Iz solidarnosti z grafičarji bodo italijanski novinarji kakor tudi delavci in nameščenci uredništev različnih italijanskih časopisov stopili v 24-urno stavko. Na ta način do torka v Italiji ne bo izšel noben časopis.

Finančni plani

Za uspešni razvoj socialističnega gospodarstva, ki ima nalogo dvigniti splošno blagostanje delovnega ljudstva, odpraviti gospodarsko in tehnično zaostalost, okrepiti ekonomsko in obrambno moč države, je nujno potrebno načrtno vodstvo dejavnosti naših podjetij. Osnovne smernice temu vodstvu daje zakon o petletnem planu, katerega prvo leto smo že uspešno izvedli. Z uredbami o cenah in akumulaciji so bili načrtnemu gospodarstvu v preteklem letu postavljene nadaljnje temeljne. V zvezi s temi uredbami so bila izdana tudi navodila za sestavljanje proizvodnih, delovnih, finančnih in ostalih planov. Proizvodni plani so temeljni plani, iz njih izhajajo vsi ostali in tako tudi finančni plan, ki je denarni izraz proizvodnega plana. Proizvodni in finančni plani sestavljajo celoto.

Zaradi nepravilnega dojemanja pomena finančnih planov se v preteklem letu do njih ni pokazal povsem pravilni odnos. Nekatera podjetja so smatrala finančne plane kot mrtve administrativni proračun dohodkov in izdatkov. Finančni plani, ki so živ izraz gospodarske dejavnosti podjetij, zaradi tega ne smejo biti nikake prognoze, niti ne ugibanja, temveč direktive, ki so obvezne za vodstvo in delovni kolektiv podjetja in odražajo smer in način dela za določene obdobje. Planirati se pravi znanstveno predvidevanje. Nepoznavanje zakona in metod plan. gospodarstva ustvarja komplikacije in ovira njegov nadaljnji razvoj. Plan. gospodarstvo postavlja pred naše gospodarske kadre velike in odgovorne gospodarske in politične naloge.

Študij zakonov in metod planskega gospodarstva, poznavanje vseh gospodarskih uredb, tehnike sestavljanja planov mora biti pri kadrih nenehno, naše znanje mora napredovati vzporedno s splošnim gospodarskim razvojem.

Sestavi finančnih planov je treba posvetiti kar največ pažnje. V prvi vrsti morajo biti realni, t. j. temeljiti morajo na analizah in pokazateljih iz pridobljenih izkustev preteklih let in na proizvodnih nalogah planskega leta. Pri finančnih planih za leto 1947. so se nasprotno pokazale mnoge nerealnosti. Tako so na primer planerji ustvarjali v finančnih planih skrivne rezerve v visoki planiranih proizvodnih stroških, kar je bilo razvidno že iz prvih obračunov proizvodnje. Takih skritih rezerv v letošnjih planih ne sme biti.

Pri pravilnem opazovanju in primerjavi finančnega plana za poslovno leto 1947. s stvarnimi uspehi so si podjetja lahko pridobila mnogo izkustev za boljše planiranje v letu 1948. Spremljiva finančnih planov je potrebna ne samo zaradi kontrole izvedbe plana, marveč tudi za odpravljanje eventualnih previsokih stroškov v posameznih elementih in v posameznih fazah proizvodnega procesa.

Posebno važnost je treba polagati na analizo porabe materiala in surovin, analizo postavljenih proizvodnih normativov, analizo stroškov priprave in prodaje itd.

Finančni plani ne vsebujejo samo dohodkov in izdatkov podjetja, marveč tudi odnos do proračuna ter razdelitev dobičkov, odnosno pokrivanje plansko predvidenih izgub, nadalje uporabljane sredstev, ki so dana podjetjem v upravo in uporabo v skladu z gospodarskim načrtom. Poleg plana dohodkov in izdatkov glavne gospodarske dejavnosti podjetij vsebujejo finančni plani tudi planje investicij, realizacije proizvodov, plan potrebnih obratnih sredstev, predračun dohodkov in izdatkov neindustrijske dejavnosti, predračun dohodkov in izdatkov racionalizacije, tehnoloških raziskovanj in izboljšanja dela, predračun dohodkov in izdatkov službe delavskega oskrbovanja, predračun dohodkov in izdatkov ekonomije, skratka vse plane — osnovne, pomožne, vzporedne in neindustrijske dejavnosti podjetja.

Podjetjem so dana v upravljanje osnovna sredstva, v uporabo in samostojno razpolaganje pa obratna sredstva. Ta sredstva so doizjuna pravilno izkoriščati po načelih gospodarskega računa. Poleg osnovnih in obratnih sredstev so dana podjetjem v upravljanje tudi sredstva za kapitalno izgradnjo, za racionalizacijo, za fond vodstva podjetja, za fond za kadre, kakor tudi za vse ostale potrebe podjetja. S finančnim planom se točno določa, koliko sredstev za posamezne namene se daje podjetju v upravljanje in samostojno razpolaganje in v katere namene se smejo uporabljati.

Vsako drugačno uporabljanje sredstev v druge svrhe, kakor so določene s finančnim planom, je kršenje planske discipline. Finančni plan je za podjetje direktiva in zakon.

Ni dovolj, da podjetja izpolnijo svoj proizvodni plan, dolžnost in naloga podjetja je tudi, da izpolni finančni plan, da ustvari planirano akumulacijo in da isto tudi v smislu obstoječih predpisov uporablja načrtno in pravočasno odvajajo v svrhe določene s finančnim planom.

Primerj nepravilnega odvajanja planiranih in obračunanih dobičkov na bančne račune v preteklem letu in primeri opuščanja črpanja teh sredstev za akreditivi v določene svrhe se v drugem planskem letu ne smejo več ponavljati.

Navodila za sestavljanje finančnih planov za leto 1948 so bila že izdana in dostavljena podjetjem. S temi predpisi so je potrebno seznaniti do podrobnosti in se po njih strogo ravnati.

Brez borbe za izvedbo finančnega plana ni prave borbe za izvedbo splošnega plana. Vrednotna evidenca, ki jo omogoča finančni plan, odnosno njegovo izvajanje, je pa tudi kontrola nad količino dela, višino potrebnih obratnih sredstev, odnosno nad splošnimi rezultati gospodarstva. W. O.

KRATKE GOSPODARSKE VESTI IZ VSE DRŽAVE

Pomladni lov na plavice v Dalmaciji. Zaradi ugodnega vremena se je leto začel pomladni lov na plavice prej kakor navadno. Ribolov je začel kot en prvih ribiških združenj zadruga v Veliki na Korčuli. Na prvem poizkusnem lovu so ujeli okrog 38 stotov rib.

Gradivo za 25 zadrugnih domov v Vojvodini pripravljeno. Nad polovico gradiva, ki so ga kmetje pripravili, je že na stavbiščih Vojvodinska ljudska fronta je nedavno organizirala sejo lesa za domove. Nasekali so 6100 kub. metrov lesa. Zagotovljeno je tudi že nad 65% opeke za domove. V Sremsu so začeli žgati apno v 20 poljskih apnenicah. Do konca marca bodo končani vsi načrti za zadrugne domove.

Zmogljivost hrvatskih opekarn se bo povečala. Pozimi so popravili in preuredili obratne naprave, nekatere opekarn se pa celo delate vso zimo. Zmogljivost opekarn stalno narašča. Največjo težavo povzroča le pomanjkanje delovnih moči. Zato prirejajo tečaje za usposobitev strokovnih delavcev.

Ljudstvo bo samo zgradilo železnico v bijeljinskem okraju (Bosna). To bo normalna 18 km dolga proga med Račo in Bijeljino. Z njo bo rodovitna Semberija dobila železniško zvezo z Bijeljino. Delati so začeli 15. marca. Proga bo gotova do 18. avgusta.

Vrednost gradbenih del lani v Makedoniji samo pri graditvi prosvetnih ustanov znaša nad 265 milijonov din. Zgradili so 84 šol, ki imajo okrog 200 učilnic za 8000 učencev. Razen tega so lani začeli graditi 5 progimnazij. Dve sta bili gotovi. Gradili so 4 gimnazije (ena je že gotova). Letos bodo dogradili dva kulturna doma, ki so ju začeli graditi lani. Za zgraditev učiteljskega in univerzitetnih poslopij v Skoplju je določen kredit 19 milijonov din. Po osvoboditvi je bilo v Makedoniji obnovljeno in zgrajeno 154 osnovnih šol. Letos bodo dogradili nad 100 poslopij, ki so jih začeli graditi lani.

Nad milijardo din za melioracijska in regulacijska dela leta. V stari Jugoslaviji so porabili od leta 1918 do 1941 za melioracijska dela in regulacije le 925 milijonov din. Ta vsota bo zdaj visoko presežena samo za letošnja regulacijska in melioracijska dela. Da bo delo uspešno napredovalo so bila pri republiških kmetijskih ministrstvih ustanovljena podjetja za melioracijska dela.

269 gospodarskih poslopij bodo letos zgradile kmetijske delovne zadruge v Bosni in Hercegovini. Letos bodo gradili dvakrat več kakor lani. Porabili bodo 54 milijonov din za gospodarska poslopija in delavnice, lani so pa v ta namen izdali 22 milijonov. Med drugim bodo zgradili 12 tobačnih sušilnic.

Prva industrijska apnenica v Srbiji začela obratovati. Zgradili so jo pri Kučevu, kjer je blizu dovolj dobrega apnenca. V Sloveniji so poslali deset delavcev, ki se bodo usposobili za delo v novi apnenici.

Obnova žibeniškega pristanišča. To pristanišče je bilo med vojni razdejano do 90%. Obnavljati so ga začeli kmalu po osvoboditvi. Doselej je bila gotova že večina dela. Do poletja bo obnovljeno okrog 70% operativne obale.

Pospeševanje čebelarstva v Dalmaciji. Na kmetijskih postajih v Kaštelih so ustanovili velik državni čebelnjak za pospeševanje umnega čebelarstva. Podobne čebelnjake bodo postavili tudi v drugih krajih. Nadalje bodo ustanovili selekcijske postaje za gojitve matice. Med petletko se mora številno čebelnih družin povečati na več sto tisoč.

250 km gozdnih prog in vzpenjač ter 133 km cest bodo zgradili letos na Hrvaškem. Največ gozdnih prog bodo gradili na področju novogradskega gozdnega gospodarstva. Nove proge bodo omogočile izkoriščanje bogatih gozdov v Pšunju. Gozdne železnice bodo gradili še na področju belovarskega, sisaškega in osješkega gozdnega gospodarstva. Gozdarsko ministertvo bo gradilo poslopja za gozdne manipulacije, za čuvanje in postaje novih železnic.

Prva ženska traktoriska brigada v Sloveniji. Traktoristke te brigade v Podgorcih pri Veliki Nedelji so končale pozimi tečaj v Betnavi pri Mariboru. Brigado vodi Pavla Šuštar, ki je končala brigadirsko šolo v Verdu pri Vrhniki. Mladinke traktoristke orjejo na državnem posestvu v Veliki Nedelji. Brigada ima dva traktorja in številne druge stroje.

Sto novih stanovanj bodo letos pridobili v Varaždinu. Mestni ljudski odbor bo gradil številne stanovanjske hiše. Razen tega bo zgradilo še podjetje »Varteks« za svoje delavce 40 stanovanj. **Decentralizacija kmetijskih združenj v celjskem okraju.** Po končani decentralizaciji je bilo ustanovljeno 68 kmetijskih združenj. Zadruga so zdaj razdeljene tako, da bodo lahko izpolnjevale svoje nove naloge v sistemu vezane trgovine.

7 milijonov din za lokalno gospodarstvo v celjskem okraju. Za izboljšanje delovnih pogojev delavstva in izpolnitev lokalne industrije bodo letos vložili nad 7 milijonov din, s čimer se bo zmogljivost obratov povečala za 30%.

Letos bo pogodeno 7467 ha gozdnih površin na Hrvaškem. Prebivalstvo si je z dosedanjim delom pri pogozditvenih delih v zadnjih letih pridobil mnogo izkušenj. V posameznih okrajih so se še posebno odlikovali. Letos bo treba pogozditi 7467 ha gozdnih površin, razen tega pa bodo še meliorirali z grmičevjem porasla zemljišča na površini 5166 hektarov. Spomladi nameravajo opraviti polovico teh del. Jesenski pogozditveni načrt so presegli za 30%. Spomladna, odnosno zimska pogozditvena dela so bila v začetku marca že skoraj končana. Tako so do 7. marca v Dalmaciji izpolnili pogozditveni načrt za 91%, načrt za melioracijo krasa pa za 40%. Na vsem področju LR Hrvaške so izpolnili pogozditveni načrt za 30%.

Mladina mozirskega okraja pomaga pri gradnji zadrugnih domov

V mozirekem okraju, kjer je bilo med vojni žarišče upora, se pripravljajo mladina na nove naloge. Mladinska organizacija je še precej slabo razvita, saj je od okrog 7000 mladine organizirano le nekaj čez 2000. Mladinska vodstva so zapustila delo z mladino oddaljenih vasi, ki je zapadla marsikje vplivu raznih reakcionarjev, druga napaka pa je v tem, da so statistična poročila organizacije silno pomanjkljiva. Tudi pogosto menjava članov mladinskih vodstev ne more pozitivno vplivati na razvoj same organizacije.

Na okrajnem odboru imajo le malo ljudi ki bi redno obiskovali tudi najoddaljeneje predele in pomagali pri delu mladine. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da je lani pri raznih akcijah sodelovalo mnogo mladine, saj je okrog 400 mladincev gradilo mladinsko progno Samac-Sarajevo. Vsekakor bi okrajni odbor iz vrst teh brigad lahko črpal nove kadre.

Kljub tem pomanjkljivostim pa je mladina tega okraja prevzela gradnjo 11 zadrugnih domov v Velenju, Pesju, Zavodni, Gorenju, Solčavi, Radmirju, Ljubnem, Gornjem gradu, Lokovici, Bočni in v Novi Štifti.

Na okraju so formirali štab brigade, ki bo vodil dela na posameznih gradiliščih. Po vseh vaških aktivih pa so formirane čete in desetine. Po gradiliščih so organizirali tudi uprave, ki naj bi vodile dela, vendar so dela teh uprav marsikje nezadovoljiva. Tako so v Zavodni morali izmenjati člane uprave, vendar tudi sedaj delo še ni zadovoljivo. Od 11 gradilišč so v začetku tega meseca začeli z deli šele na šestih gradiliščih. Slabo je delo tudi v Radmirju, kjer je okrog 50 mladincev, vendar je njihovo delo slabo, saj niso sami prevzeli nobenih obveznosti temveč jim je morala OF predložiti, naj bi pri gradnji opravili okrog 2000 ur. Čeprav odbor OF in tudi odbor Zveze borcev, ki je v Radmirju že osnovan, dobro ve, da je mladinska organizacija slaba, ne pomaga mladini, da bi se njena organizacija učvrstila, člani pa se aktivizirali in začeli z delom. Kljub vsemu so začeli s pripravami in pred kratkim so posekali 70 kub. metrov lesa. V lesni industriji v Nazariju so formirali brigado, ki šteje okrog 120 mladincev.

Pripravljali bodo les in tudi ostali material za zadrugne domove. Drugo brigado pa ima mladina v velenjskem rudniku ter že prav uspešno pomaga pri gradnji zadrugnega doma v Velenju, kjer je tudi najboljša gradilišče v okraju. Na gradilišču delajo člani železniškega sindikata, ki bodo dali za gradnjo 3% vsakomesečne plače ter poleg tega delali na gradilišču vsak dan po štiri ure. Kvalificirani delavci »Gradisa« bodo delali vsako nedeljo, kmetije iz okolice pa jim bodo preskrbeli hrano. V prvi polovici marca so na gradilišču pripravili že potrebni material in zbrali 90.000 din. Poleg tega bodo žgali opeko in gasili apno.

Tudi na gradilišču v Pesju delo zelo dobro napreduje. Najprej so sklenili, da bo dom pritrilčen, zdaj pa gradijo enonadstropnega, ki bo gotov do 1. maja. Na gradilišču delajo vsak dan in so v začetku t. m. sezidali že 47 kub. metrov zidu. Pri gradnji so opravili že 2976 delovnih ur. Do tedaj je delalo 262 ljudi, od tega 16 kvalificiranih delavcev. Pripravljeno je bilo tudi 35 m³ lesa ter od tega obdelano 15 m³.

V Lokovici so se najprej posamezniki uprli proti gradnji doma in na več sestankih niso bili doseženi potrebni zaključki. Naposled pa je bil na pobudo mladine organiziran še en sestanek ter so začeli z delom. Mladina je pripravila še precej materiala. Zdaj gradijo tudi opekarno ter razstreljujejo kamenje. Pri gradnji tega doma pomagajo tudi Šoštanjčani.

To so gradilišča, kjer se dela že v polnem razmahu. Na ostalih gradiliščih pa se dela šele v razvoju. V Gornjem gradu so pripravili 100 m³ peska, v Gorenju, Novi Štifti in Bočni imajo že nekaj lesa in tako dalje.

Da bi delo poživili, je bil 8. t. m. v Mozirju sestanek predsednikov mladinskih aktivov. Na sestanku bi moralo biti 46 mladincev in mladink, vendar pa se jih je udeležilo le 15. To jasno dokazuje, da med mladino še vedno ni dovolj razumevanja za letošnje delovne akcije in tudi ne za gradnjo zadrugnih domov. Na sestanku bi študirali iz priručnika »Mladinske knjige«, kjer je podrobna razlaga Kardeljevega članka o združnosti.

Poročila iz naših krajev

Peti manipulativni poštno telegrafsko-telefonski tečaj

Maribor, 22. marca
Uprave pošt in poštni sindikati v Mariboru se zavedajo važnosti vzgoje novih kadrov. Z uspehom je do danes v Mariboru absolviralo strokovni tečaj 235 tečajnikov, ki sedaj zadovoljivo vrše poštno službo.

Peti nižji manipulativni p.t.t. tečaj se je pričel 24. novembra 1947. Tečajnikov je bilo 30. Učni načrt je obegal sledeče predmete: poštno, računsko-blagajniško, poštno-prometno, telegrafsko, telefonsko in tehnično službo. Predavanja so bila tudi iz zakonodaje, administracije, ekonomije, planiranja in norme. Za splošno izobrazbo so se tečajniki učili slovenščino, pisanja v cirilici in osnov politične ekonomije. Tečajniki so se v prvotrajnem tekmovanju obvezali, da bodo kolektivno študirali 370 ur, do konca tečaja pa so vsi krožiki imeli 514 ur. Najboljši je bil šesti krožek, ki je imel 3 odličnjake in 1 dobrega absolventa. Najboljša eta bila tov. Hriber Zvone in tov. Goričar Marja.
Končni uspeh bi bil še boljši, če bi imeli tečajniki več prakse pred vstopom

v tečaj. Uprava pošte bo morala v bodoče skrbeti, da bodo imeli tečajniki vsaj tri mesece predhodne prakse pri manjših in srednjih poštah, kjer se bodo lahko izvežbali v vseh vrstah p.t.t. službe. C. N.

Sevnica, 22. marca

V Sevnici je bil za dekleta in žene iz okolinskih vasi gospodarski tečaj, katerega namen je bil usmeriti tečajnice v politično-gospodarskem življenju in jih izučiti v gospodarstvu. Poleg praktičnega dela v kuhinji in pri šivanju so bila tudi predavanja. Žene so se vključile v prostovoljno delo in prevzele vodstvo v kuhinji, pri krojenju in šivanju ter poskrbele za prostovoljne predavateljice. Ob koncu tečaja je bila razstava, na kateri so tečajnice pokazale, kaj so se naučile. Dekleta in žene želijo, da bi bil jeseň ponovno tak tečaj.

Kranj, 22. marca

Na dan žena je organizacija AFŽ v Kranju ob priliki proslave obdarila 180 partizanskih sirot in vdov z različnimi predmeti. V skupni vrednosti 50.000 din. Delavcem in nameščencem v podjetjih in vsem ostalim darovalcem so obdarovanci iskreno hvaležni. P. J.

BESEDA NAŠIH BRALCEV:

Obsojamo skrunilca partizanskih grobov

St. Jernej, 22. marca.
V Javorci pod Gorjanci je skupen grob 118 borcev IV. bataljona Cankarjeve brigade, ki so 16. marca 1944 padli v borbi z izdajalci. Vsako leto obiščejo številni ljudje skupen grob teh junakov. Dve noči pred letošnjo spominsko slovesnostjo pa sta brata Jože in Franc Zupan iz Javorovice oekrunili skupen grob javoroviških borcev. Mladinki, ki eta strazili grob, sta ju zasledili. Preko 200 ljudi, ki se je 19. marca udeležilo spominske slovesnosti, je obsojalo skrunilca skupnega groba! Javno ju obsojamo vsi tako kakor vse ostale protiljudske sovražnike, ki hočejo s hujkanjem na novo vojno zatreti delovni polet ljudstva. Obsojamo ju zato, ker ne znata ali nočeta ceniti naših žrtev za svobodo! A. M.

Zaradi praznika 15 delavcev žage Rečica ni prišlo na delo

Bled, 22. marca.
Kljub temu, da stalno apeliramo na naše delovne tovariše, kako nujna je delovna disciplina za naše plansko gospodarstvo, se dogajajo grobi primeri take kršitve. Dne 19. t. m. so tovariši Lipovec Blaž, Pokljukar Franc, Uljčar Tomaž, Uljčar Marjan, Arhar Martin, Petkovšek Ciril, Pokljukar Franc II, Poljan Lovro, Pokljukar Janez, Uljčar Rajko, Rape Dušan, Rozman Franc, Ambrožič Janez, Vidic Janez in Potočnik Tomaž izostali od dela in tako brez vsakega opravičila dovolili, da žaga in strojnica niso tega dne bile v pogonu in to baš v času, ko si stoje vsi obrati v tekmovanju za izpolnitev plana. Tak grob prekršek delovne discipline je vsekakor posledica pomanjkanja politične zavesti in premalo poznavanja velike odgovornosti za uspešni napredek našega gospodarstva, ki je obnem napredek in dvig standarda vsakega delovnega človeka v naši domovini. J. B.

Tudi v okraju Ljubljana-okolica so že začeli s traktorskim oranjem

Lepo vreme je omogočilo pričetek traktorskega oranja tudi v okolici Ljubljane, čeprav mokra tla še ne dopuščajo polnega razmaha spomladanskih del. Pred petimi dnevi so začeli prve brazde traktorji traktorske brigade v Štini, pred štirimi na Lavrici. 19. marca pa že tudi na Verdu pri Vrhniki.

Del stiške brigade — kajti vsa še ni v akciji — je do 19. marca že preoral 10 ha zemlje, pa tudi brigada na Lavrici, od katere so delali šele 8 traktoristi, je v dveh dneh preorala 10 ha zemlje na ekonomiji sindikalne podružnice ministrstva za kmetijstvo in gozdarstvo in na ekonomiji mesta Ljubljane.

O svojem izvršenem delu vodi vsak traktorist točno evidenco. Čeprav so šele pričeli orati, je uprava strojno-traktorske postaje v Ljubljani že prejela prva poročila o uspehih traktoristov iz brigade na Lavrici — delovne listke. Tak delovni listek izpolni traktorist za vsako preorano parcelo. Iz delovnega listka je razvidno, kjer je traktorist oral, komu je oral, kaj je oral, koliko časa je po-

rabil za oranje in kako je ta čas uporabil, kakšno površino je obdelal in koliko goriva je za to porabil. Ta listek podpisuje tudi delodajalec, ki lahko na nasprotno stran pripiše tudi pripombe, če s kvaliteto izvršenega dela ni zadovoljen. Na listkih traktoristov lavriške brigade ni bilo doslej še nobene pritožbe, mnogi kmetje pa so celo na plačilnih položnicah izražali svoje zadovoljstvo nad izvršenim delom in izrekli pohvalo posameznim traktoristom. Kvaliteto oranja so traktoristi od leta 1945 do letos izboljšali. Nekateri na tečajih, večina pa si je pri praktičnem delu pridobila toliko znanja in prakse, da puščajo traktorji za seboj pravilno izorano zemljo s predpisano globino oranja, brazde jim padajo v pravilnih redih in tudi omejitki so široki le toliko, da se traktor lahko zaobrne.

V prihodnjih dneh bodo pričele s traktorskim oranjem tudi ostale brigade ljubljanskega Ustroja — posebno one na Gorenjskem. Na vsem področju Ustroja Ljubljane je 6 traktorskih brigad. (Tanjuž)

Škropljenje sadnega drevja v murskosoboškem okraju

Škropljenje sadnega drevja v murskosoboškem okraju poteka ugodno, ker je na razpolago dovolj škroplilnic in škroplilnega materiala. Jeseni lanskega leta je bilo poskropljenih preko 50.000 sadnih dreves; letošnji pomladanski načrt pa obsega 63.000 dreves. Od teh je že poskropljenih 60%. Delo opravljajo 10 škroplilnih enot, ki so razmeščene po večjih centrih. V vseh škroplilnih enotah dela okrog 70 ljudi, ki so za delo plačani, pomagajo pa jim tudi vaščani s prostovoljnimi delom. Tudi krajevni ljudski odbori nudijo pri akciji za škropljenje sadnega drevja posameznim škroplilnim enotam vso pomoč.

Kmetje že sami uvidevajo, kako važno je škropljenje okuženega drevja. Izjema v okraju je le krajevni ljudski odbor v Gančanih, ki je škroplilni enoti, ki je prišla v vas, odklonil škropljenje.

Čeprav škropljenje v okraju dobro napreduje, je evidenca o delu na terenu slaba. Poročila prihajajo neredno in z zakasnitvijo. Teško je dostavljati redna poročila n. pr. iz vasi Cetinci, ki je 40 km oddaljena od Murske Sobotne in 6 km od najbližje telefonske postaje, do

katere pelje le slaba blatna cesta. Neredno poroča o škropljenju tudi MLO v Murski Soboti, čeprav je tamkajšnja škroplilna enota ena najboljših v okraju. (Tanjuž)

Mehanizacija rudnikov in izboljšanje delovne organizacije v Bosni in Hercegovini

Na nedavnem posvetovanju voditeljev rudarskih podjetij so skleпали o ukrepih za povečanje proizvodnje, izboljšanje delovne organizacije in racionalne uporabe delovnih moči. Sklenili so, da bo treba pregledati in sistematizirati vsa delovna mesta v rudarskih podjetjih; ugotoviti je treba, kako v rudnikih izkoristijo stroje, in uvesti mehanizacijo, kjer koli je to mogoče; nujno je treba revidirati vsa normirana dela in uvajati norme pri drugih delih, ki še niso normirana; največjo pozornost je treba posvetiti varčevanju z materialom, preskrbi delavstva in usposabljanju strokovnih delovnih moči.

FIZIKULTURA

Izbirne tekme v vajah na orodju za sestavo olimpijske reprezentance

Med člani je zmagal Konrad Grilc, med članicami pa Vida Gerbec

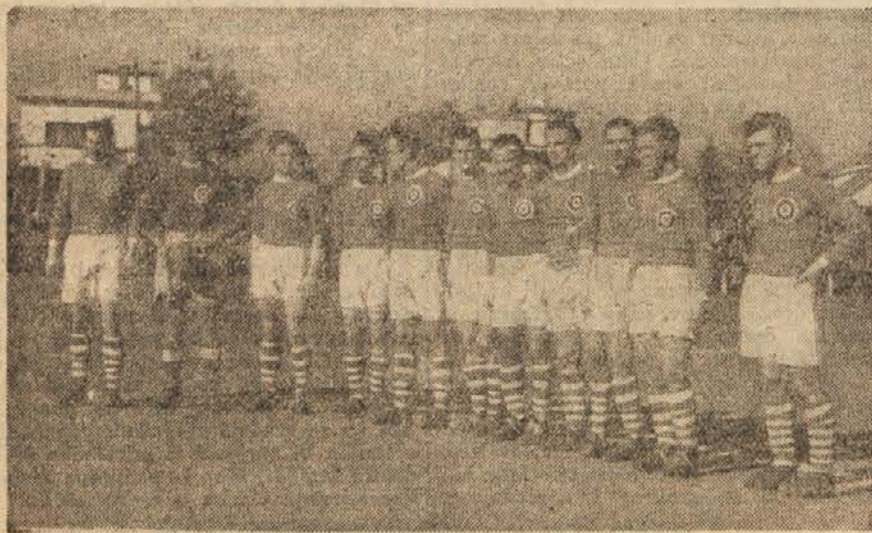
Zagreb, 22. marca. V soboto in nedeljo so bile v telovadnici FD Dinamo v Zagrebu izbirne tekme za sestavo naše olimpijske reprezentance v vajah na orodju. Med moškimi je nastopilo 15 tekmovalcev, med ženskami pa 22 tekmovalk, od tega 11 Slovencev, 4 Hrvatice in 7 Srbkinj.

V tekmovalstvu moških, ki je bilo polno presenečenj, je zmagal z razliko 3 točk Konrad Grilc (FD Enotnost), ki je kljub boleznj tekmoval zelo dobro in zmagal na štirih orodjih. Drugo mesto je zasedel Kujundžić, tretje pa zopet Ljubljancin Longzyka, kar predstavlja zanj izredne uspehe. Četrti je bil Boltžar, peti Jelčić Drago, šestji Jelčić Ivo, sedmi Lesjak, osmi Stefanovič, deveti Katančič in deseti Janež. Živalnost pa je pokazala tudi tekmovalne med ženskami, kjer je zmagala Vida Gerbec iz Ljubljane, ki je obenem zmagala tudi na vseh treh orodjih. Druga je Tanja

Zutičeva, tretja Pavličeva, četrta Moorova (obe Slovenija), peta Djalovičeva (Srbija), šesta Železnikova, sedma Vojskova, osma Rožmanova, deveta Teršekova, deseta Gilarjeva (vse Slovenija) itd.

Po končnih tekmah je bila določena naša olimpijska reprezentanca, ki bo potovala v prihodnjem mesecu na skupni trening v Hercegovini. Med moškimi so bodo udeležili olimpijskega treninga naslednji telovadci: Grilc, Kujundžić, Longzyka, Boltžar, Jelčić Drago in Ivo, Lesjak, Stefanovič, Katančič, Janež, Vadnov in Šubelj; od žensk pa bodo sodelovale na treningu naslednje: Gerbec, Zutičeva, Pavličeva, Moorova, Djalovičeva, Železnikova, Vojskova, Rožmanova, Terškova, Gilarjeva, Kostanarjevičeva, Černetova, Leškova, Golubova, Basletičeva, Mijatovičeva in Djordjevičeva. Zelo razveseljivo je dejstvo, da se bo olimpijskega treninga udeležilo 12 Slovencev in 6 Slovencev.

Z nedeljske tekme Metalac : Enotnost

Moštvo Metalca iz Zagreba, ki je v nedeljo premagalo Enotnost s tesnim rezultatom 1:0

Prvenstvo Sovjetske zveze v smučanju in hitrostnem drsanju

Moskva, 22. marca. V Sverdlovsku se je pričelo tekmovalstvo za prvenstvo posameznikov ZSSR v smučarskih tehnikah na dolge proge. Med ženskami je v teku na 5 km nepričakovano zmagala Tolmačeva s 23:17,0 pred lansko prvakinjo Plotnikovo 23:23,0. Med moškimi je osvojil prvenstvo na 18 km Demeško z 1:15:09.

Istočasno se je v Kirovu začelo tekmovalstvo za prvenstvo ZSSR v hitrostnem drsanju. Med ženskami je prvi dan zmagala svetovna prvakinja Isakova na 500 metrov z 52,2, na 3000 metrov pa v času 5:39,2. Na 500 m za moške so dosegli Uljanov, Beljajev in Bolšakov vsi čas 45,2, dočim je prvo mesto na 5000 m osvojil Piskunov 8:53,3.

Odbojka v Mariboru

Dvojboj med I. drž. gimnazijo in ekonomskim tehnikomom

Maribor, 22. marca. Danes se je vršil dvojboj moških in ženskih ekip odbojke I. državne gimnazije in ekonomskega tehnikuma. Pri moških je zmagala I. državna gimnazija z rezultatom 3:0 (15:5, 15:8, 17:15). Moštvo I. državne gimnazije je dominiralo s precizno igro na lok in ga lahko po pokazani igri uvrščamo med najboljša moštva Slovenije. Do prave borbe je prišlo šele v tretjem setu, ko se je moštvo ekonomskega tehnikuma nekoliko zbralo in forsiralo svojega dobrega igralca Freliha.

V moštvo I. državne gimnazije so dali najboljšo igro Mikluš, Filipančič in Požar. Borba med ženskima ekipama je bila ostrejša in se je končala z zmago ekonomskega tehnikuma s rezultatom 2:1 (9:15, 15:8, 15:10).

Dobro igro so pokazale pri ekonomskem tehniku Kosova in Čvetkova, pri I. državni gimnaziji pa Perševa in Tropova. V tem dvojboju smo videli, da dozorevajo novi igralci odbojke, ki bodo lahko v najkrajšem času nadomestili stari kader.

KINO

LJUBLJANA, UNION: Sovjetski film »Zadnja noč«, tehnik.
MOSKVA: Sovjetski film »Prva rokavica«, tehnik.

SLOGA: Sovjetski film »Srednji napadalec«, tehnik. — Predstave v gornjih kinematografih ob 16.15, 18.15 in 20.15.

V kinu »Union« odpadeta zadnji dve predstavi.

KODELJEVO: Sovjetski film »Letališče Semibabas«, tehnik. Predstava ob 19.30.

MARIBOR: ESPLANADE: Češki film »Možje brez krila«, tehnik.

GRAJSKI: Ameriški film »Veliki diktator«. Zaradi izredne dolžine filma predstave ob 16.30, 18.45 in 21.

CELJE, METROPOL: Sovjetski film »Sekretar Rajkoma«, tehnik.

DOM: Sovjetski film »Nasredin v Buhari«, tehnik.

KRANJ: MESTNI: Sovjetski film »Lermontov«, tehnik.

PTUJ: Sovjetski film »Moskva, glavno mesto ZSSR«, tehnik.

Umrl nam je naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

Tomaž Rus

Pogreb bo v torek 23. marca 1948 ob 16. uri na farno pokopališče Bled

Bled, 23. marca 1948

Zalujoči: Marija, žena; Rezka in Julka, hčerki, in ostalo sorodstvo

ZAHVALA. Najpriščneje so zahvalujemo vsem, ki so na zadnji poti spremlili našega ljubelega moža in ota

IGNACIJA LONČAR

in sina-brata IGNACIJA LONČAR

padlega partizana, sedaj prenešenega v skupni grob. Posebno se zahvalujemo sorodnikom, KLO in Zvezki borcev Križe, vojski za častne salve, sindikalni godbi Tržič ter tovaršema predsedniku in tajniku KLO Križe za poslovnimi govor ob odprtju grobu, ter vsem darovalcem vencev.

Breg, dne 20. marca 1948.

Zalujoči: žena-mati Angela, sinova-brata Milan in Matevž, hčerka-sestroica Marija — ter sorodstvo.

UPRAVA PROJEKTIVNEGA ZAVODA LRS V LJUBLJANI
SPOROČA ŽALOSTNO VEST,
DA JE UMRL NJEN MARLJIV IN VESTEN SODELAVEC

arh. IVAN ZUPAN

DOBREGA TOVARISA BOMO OHRANILI
V NAJLEPSEM SPOMINU

UPRAVA PROJEKTIVNEGA ZAVODA LRS V LJUBLJANI

OBVESTILA

DNEVNE VESTI

Vabilo. Sindikalna podružnica občanilcev št. 11 Maribor vabi vse člane na množični sestanek ki bo v Kerkovi ulici 18 dne 30. marca 1948 ob 19. Člane goraje podružnice naprošamo, da oddajo stare sindikalne knjižice do 26. marca 1948, ker bomo iste menjali za nove. 623

Urade in ustanove opozarjamo, da vsa obvestila in objave za »Ljudsko Pravico« sprejemamo najkasneje do 12. ure. — Uredništvo.

KONCERTI

Današnji simfončni koncert bo v vsakem pogledu velik umetniški dogodek v našem koncertnem življenju. — Prvič imamo na sporedu 6 skladb iz bolgarske simfončne literature dela skladateljev: Golemova, Illieva, Kuteva, Rajčeva, Stajnova in Stojanova. Prvi bo ta dela pri nas izvedel z orkestrom Slovenske filharmonije znameniti dirigent bolgarskega naroda Saša Popov. V I. delu koncerta ki obsega poleg Borodinave II. simfonije Beethovney klavirski koncert št. 5, pa bo nastopil naš najodličnejši pianist prof. Anton Trost. — Spored. dirigent in solist so zanimivosti prvga reda, zato obisk najtopleje priporočamo. Koncert bo ob 20 v veliki uniojski dvorani, velja za abonma in so vstopnice v predprodaji v knjigarni muzikalij. 1967

RADIO

Ljubljana, Maribor in Slov. Primorje

DNEVNI SPORED ZA TOREK 23. III.: 6 Budnice — 6.10 Poročila, objava sporeda, vremenska napoved — 6.30 Jutranja telovadba — 6.40 Glasba slovenskih narodov — 7 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objave — 7.15 Četrty ure valčka — 7.30 Napoved časa, poročila — 7.45 Balačna glasba — 8.30 Napoved časa, poročila — 12.45 Zabavna glasba, mali oglasi, objave — 13 Pisan spored igrake godbe na pihala — 13.30 Kulturni pregled — 13.40 Igra Vaški kvintet — 14 Iz francoskih oper — 14.30 Napoved časa, poročila, objava večernega sporeda — 14.45 Lemešev in Ruslana — 15.00 Poeta ruske narodne pesni — 15.05 Odjaja za pionirje, Tompson: Vinipeški volk (odlomki) — 15.20 Leoš Janáček: Concertino, izvaja jo A. Dermelj, Gino Bertolini (violina), Srečko Zolotar (viola), Pavel Sivie (klavir), Mihael Gunzek (klarinet), Eugenio Lipetti (rog), France Zemva (fagot), uvodna beseda Pavel Sivie — 19 Radijski dnevnik — 19.10 Poje Klavdija Sulženko in Anatolij Vinogradov — 19.30 Napoved časa, poročila — 19.45 Zabavna glasba, mali oglasi, objave — 20 Jezikovni pogovori — 20.10 Prenos koncerta simfončne orkestra Slovenske filharmonije, solist prof. Anton Trost (klavir), dirigent Saša Popov: na sporedu dela Borodina, Beethovna in bolgarski skladatelj — 22 Prenos vesti zvezne postaje Beograd — 22.15 Odlomki iz suita — 22.30 Plesna in zabavna glasba.

GLEDALIŠČE

Drama — Ljubljana ob 19.30: Shakespeare: »Hamlet«. Red E. Sreda, 24. ob 15: Surinova: »Striček Mrzga. Zaključena predstava za vadnico in kole na Ledini. — Uprizorit Akademije za igralsko umetnost. — Ob 20: Kranjec: »Pot do zlobina, Red Sreda. Vzporedna zasedba v »Hamletu«. V torek 23. t. m. nastopajo prvič v vzporedni zasedbi v »Hamletu: Hamlet — Stane Sevar, kralj — Misa Furljan, kraljica — Milha Šušteršič, Ofelija. Draga Ahčičeva. Predstava je za Red E. Pričetek ob 19.30.

Opera — Ljubljana

Sreda, 24. ob 19.30: Smetana: »Prodana nevesta«. Red mladinski ZSD. Četrtek, 23. ob 19.30: Borodin: »Knez Igor«. Red C.

Drama — Maribor

Sreda, 24. marca ob 19: Žifek: »Vsemu naključje za sindikate. Četrtek, 23. marca ob 20: Goldoni: »Kermarica Mirandolina«. Red B.

Opera — Maribor

Torek, 23. marca ob 19: Gounod: »Faust«. Red LMS I.

Evidenčno tablico

vozila Chevrolet N-0188 int. št. 17 proglašamo za neveljavno. — Drž. avtošolstvo in prevozniško podjetje Slovenije »DAPPS«, Okrožna uprava Ljubljana.

POZIV!

Zaradi decentralizacije naše zadrge pozivamo vse upnike, da prijavijo svoje terjatve najpозneje do 30. aprila t. l. Po tem roku se neprijavljene terjatve ne bodo več upoštevale.

Pozivamo vse dolžnike, da najpозneje do 30. aprila poravnajo svoje obveznosti.

Nabavna in prodajna zadruga za Mežiško dolino, centrala na Prevaljah — s svojimi bivšimi poslovničarji: Prevalje poslovalnica, Prevalje Kmetijski odsek, Leše, Mezica, Črna, Guštanj poslovalnica, Guštanj pekarna in Kotlje.

Likvidacijski odbor.

MESTNO GRADBENO PODJETJE »MEGRAD«, Ljubljana, Slomškova 19

sprejme takoj:

- vajence za cement, izdelke, zidarje, tesarje, sposobnega in poštenega šoferja za tovorni avto, sposobnega avtomehnika
- Za stanovanje in hrano poskrbljeno

Sprejmemo agilne zastopnike

za prodajo srečk Drž. razredne loterije

za kraje:

Jesenice, Bled, Tržič, Maribor, Murska Sobota, Celje, Kriško, Vrhnika, Logatec, Cerkljica, Ribnica, Kočevje, Črnomelj, Metlika, Novo mesto, Trebnje. — Provizija je 5%. Ponudbe tudi iz ostalih krajev Slovenije pošljite na Invalidsko podjetje Kolektura srečk za Slovenijo, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 5

PO DOLGI IN NEOZDRAVLJIVI BOLEZNI NAS JE ZA VEDNO ZAPUSTILA NAŠA LJUBLJANA

HEDKA WINKLER

POGREB BO V LJUBLJANI V SREDO 24. MARCA 1948

OB 14.30 URI Z ŽAL, KAPELE SV. NIKOLAJA

NA POKOPALIŠČE K SV. KRIZU

LJUBLJANA, 22. MARCA 1948

MOŽ, SINKO, MAMI IN ATEK

Ureja uredniški odbor. — Odgovorni urednik Dušan Bole. — Naslov uredništva: Kopitarjeva 6 — Uprava: Kopitarjeva 2 — Telefon uredništva in uprave: 52-64 in 52-65. — Telefon naročniškega oddelka 30-30 — Telefon oglašnega oddelka 36-85. — Štev. ček. rač. 6-90601-0.

Kratke vesti

Češkoslovaška teniška igralca Drobny in Černik bosta odpotovala v ponedeljek v Monte Carlo, kjer bosta sodelovala na mednarodnem turnirju. Teden dni pozneje se bosta udeležila turnirja v Nicei.

Konec tega tedna bo odpotovala v Jugoslavijo rumunska smučarska ekipa, ki se bo udeležila mednarodnega tekmovanja na Šar planini.

Izvršilni odbor je odobril boksarsko tekmovalne med »Partizanom« iz Beograda

in društvom »Kamt«, ki bo ta mesec v Temišvaru.

Na smučarskem prvenstvu Švedske v teku na 18 km in 30 km je zmagal Lundström, na 50 km pa Karlsson.

Tekma v košarki med reprezentanco CSR in Poljsko se je končala z zmago češkoslovaške reprezentance z rezultatom 57:25.

Na mednarodnem teniškem turnirju v Cannesu so zmagali med moškimi Asboth (Madžarska), med ženskami Bossi (Italija), v moških parih Patty-Wood (ZDA) ter v ženskih parih Kermeczy (Madžarska)—Doleshi (Avstrija).

Nabirajmo zdravilna zelišča!

Mogočen razmah zdravilstva v zadnjih desetletjih je vzbudil zanimanje za zdravilne rastline. Kemično čiste snovi same ne delujejo vedno primerno na človeški organizem. Spoznali so, da je potrebno vzajemno delovanje več sestavin, ki jih v pravem razmerju vsebuje samo rastlina.

Vzporedno z vedno večjo porabo zdravilnih rastlin pa se je razvilo tudi nabiranje, gojitev in spoznavanje njihovih zdravilnih svojstev. Novodobna znanost je potrdila tisočletno skušnjo o zdravilnosti mnogih zeli in znanje o njih še razširjela. Razvile so se industrije in podjetja, ki pridobivajo iz zdravilnih rastlin njih kemične sestavine, izvlečke, čaje itd. Za predelavo potrebujejo ogromne množine. Ker jih v zapadnih deželah ni toliko, so jih uvažali tudi iz naših krajev. Tam so se predelala zdravilna zelišča v zdravila, ki smo jih morali drago plačevati. Večinoma pa nabirali in podjetniki, ki so izvažali, niso imeli pravega smisla za splošno gospodarske potrebe in tudi strokovnega znanja ne. V nekaterih krajih so naravnost iztrebili važne zdravilne rastline. Nabirali so preveč, vse od kraja, in nepravem času itd. S tem se je uničila važna gospodarska panoga in ljudska imovina.

Pri nas morajo nabirali še posebno paziti, ker rastlinstvo Slovenije je precej raznoliko. Od vzhoda so se naselile pri nas stepne rastline, od severa so prodirle alpske globoko do morja, a ob Jadranu bujno uspevajo sredozemske vrste. Ugodna tla in primerno podnebje so našle pri nas še mnoge rastline drugih podnebij in dežel. Prav zaradi raznolikosti našega rastlinstva mora nabiralec naše rastlinstvo dobro poznati, da rastline ne zamenja s sorodno, ki nima enakih lastnosti in vrednosti.

Kampanja za nabiranje zdravilnih rastlin je pri nas že v polnem razmahu ter se posebno sedaj nabirajo:

1. dišeča vijolica ali ljubica (Viola odorata), ki cvete meseca marca do aprila. Nabiramo cvete (flores violae odoratae) in korenine (radix violae odoratae) oboje ob času cvetenja.

Črni trn, trnoljica, oparnica (Prunus spinosa), ki ravnjo tako cvete meseca marca in aprila. Nabiramo še ne popolnoma odprte cvetove s peclji, a brez prilistkov ob popolnoma suhem vremenu, ko se je tudi rosa že posušila.

3. Lapuh, stipor-svinjarica, (Tussilago farfara), ki cvete meseca marca in aprila. Nabiramo ob času cvetenja cvetove, ki so že v popkih pozneje pa tudi liste.

4. Jeglič, trobentica (Primula officinalis), katere korenine (Radix Primulae) nabiramo ob času cvetenja ali pa po cvetenju to je marca, aprila in tudi nekoliko kasneje.

5. Ozkolistnj trpotec (Plantago lanceolata), ki cvete od aprila do oktobra in od katerega nabiramo liste (Folia plantaginis) ob času cvetenja.

6. Regrat navadni (Taraxacum officinale), ki cvete od aprila do junija. Nabiramo korenike (Radix taraxaci) od aprila dalje, a najmočnejše korenike dobimo v mesecih od septembra do novembra.

7. Breza (Betula alba) cvete spomladaj, a nabiramo le liste (Folia betulae) od aprila do junija.

Nadalje je sedaj v polnem teku nabiranje še sledečih rastlin: Cvetje rese (Flores Ericae), lubje češminovih korenin (Cortex Berberidis radicis), lubje češminovih palic (Cortex Berberidis ligni) in cvetje gloza (Flores Crataegi).

Vse potrebne informacije glede navodil o nabiranju, pripravi, sušenju in odkupu dobe množične organizacije pri svojih vodstvih ali pa pri vseh okrajnih poslovnih zvezah, katere tudi vršijo potom svojih zadrug neposreden odkup blaga. Vse nabiralec pa še prav posebno opozarjamo, da se bo veliko vrst zdravilnih zelišč odkupovalo po vezanih cenah ter da bodo prejeti pri oddaji določenih količin ostalih zdravilnih rastlin dodatne živalske nakaznice. Točnejša tozadevna navodila bomo naknadno objavili v dnevnem časopisu.

Celotno organizacijo pa vodi Državno gospodarsko podjetje za promet z zdravilnimi zelišči »Drogac«, Ljubljana, Cigaletova ul. 5-I., telefon 27-20, ki je vedno na razpolago vsakomur za morebitna pojasnila.